

**Souhrnná zpráva o kontrolách provedených v roce 2012 Českou inspekci životního prostředí
ve spolupráci s krajskými úřady a orgány integrované inspekce
podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, ve znění pozdějších předpisů**

Dodržování podmínek zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Česká inspekce životního prostředí ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státní úřad inspekce práce, správní úřady na úseku požární ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, Český báňský úřad, krajské hygienické stanice) a krajskými úřady prováděly v roce 2012 kontroly nad dodržováním ustanovení zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií (dále jen zákon). Podle novely tohoto zákona ČIŽP kontroluje, zda provozovatel postupuje podle schváleného bezpečnostního programu nebo bezpečnostní zprávy a vnitřního havarijního plánu. Zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií, zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství a stanoví systém prevence závažných havárií pro objekty a zařízení, v nichž je umístěna vybraná chemická látka nebo chemický přípravek, s cílem snížit pravděpodobnost vzniku a omezit následky závažných havárií na zdraví a životy lidí, hospodářská zvířata, životní prostředí a majetek v objektech a zařízeních a v jejich okolí.

Provádění kontrol

V roce 2012 bylo plánováno provést 142 kontrol. Zkontrolováno bylo 141 subjektů. Z toho zařazených do skupiny B 116 a 24 subjektů zařazených do skupiny A, u jednoho subjektu byla provedena kontrola jako již nezařazeného a u jednoho subjektu kontrola provedena nebyla z důvodu zákazu užívání stavby. Subjekty zařazené do skupiny B jsou kontrolovány každoročně, subjekty zařazené do skupiny A jsou kontrolovány nejméně jednou za tři roky.

Dále bylo provedeno **22 kontrol neplánovaných**, při kterých bylo ve většině případů ověřováno, zda údaje o umístěném množství a druhu vybraných nebezpečných látek odpovídají skutečnosti.

- Zimní stadion ZŠ Bronzová, Bronzová 2027 Praha 13,
provozovatel : Městská část Praha 13, Sluneční náměstí 13/2580, 158 00 Praha 5
- Čerpací stanice Ládví I, Dáblická 776, Praha 8,
provozovatel : Pražské vodovody a kanalizace, a.s., Ke Kablu 971, 102 00 Praha 10
- Bazén SŠ Zelený pruh 52/1294, Střední škola technická Praha 4, Zelený pruh 1294
- NIKO Praha a.s., U Nikolajky 2214/28, 150 00 Praha 5
- Momentive Speciality Chemicals Pardubice s.r.o. – ukončení provozu, zrušení provozovny
– vyřazení, závěrečná kontrola 2.10.2012
- FATRA, a.s. Napajedla

- VIA – REK, spol. s r.o. Rájec Jestřebí
- COLORLAK a.s. - Staré Město
- ON Semiconductor Czech republic, s.r.o., právní nástupce – Rožnov pod Radhoštěm
- DEZA, a.s., odloučený provoz Organik – Otrokovice – v současné době prováděna systematická bezpečnostní studie HAZOP
- GÖSSWEIN PLYN, spol. s r.o. – Brno
- Nemocnice s poliklinikou Havířov, Dělnická 1132/24 , 736 01 Havířov
- AJETO spol. s r.o. Czech Glass Draft, Lindava 167, 471 58 Lindava
- Benteler ČR s.r.o., Školní 713, 463 31 Chrastava (provoz Chrastava, provou Stráž nad Nisou)
- BODYCOTE HT, s.r.o., Tanvaldská 345, 463 11 Liberec – Vratislavice nad Nisou
- Bombardier Transportation Czech Republic a.s., Svatopluka Čecha 1205, 470 01 Česká Lípa
- Detesk s.r.o., Příkrá 401, 468 22 Železný Brod
- Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o., Dubická 958, 470 01 Česká Lípa
- Juta, a.s., závod 08, Palackého 457, 511 01 Turnov
- ROKA, spol. s r.o., Jižní 466/30, 513 01 Semily
- Severochema, družstvo pro chemickou výrobu, Liberec
- SILKA BIŽUTERIE s.r.o., provozovna Janovská 39, 466 04 Jablonec nad Nisou

Při provádění kontrol u provozovatelů se inspektoři ČIŽP s dalšími orgány integrované inspekce řídili postupem, který upravuje NV č. 254/2006 Sb., o kontrole nebezpečných látek. Vedoucím kontrolní skupiny byl pověřený pracovník příslušného oblastního inspektorátu ČIŽP. ČIŽP dle zákona organizuje a koordinuje provádění kontrol.

Orgány integrované inspekce a krajské úřady prováděly kontrolu podle zákona č. 59/2006 Sb., u provozovatelů v rámci své působnosti a v termínu projednaném s ČIŽP. Drobné nedostatky byly odstraněny i v průběhu kontrol, v dalších případech zjištěných nedostatků byly stanoveny termíny k jejich odstranění. V roce 2012 nebyly zjištěny systémové chyby a takové nedostatky, které by byly předmětem správního řízení vedeného ČIŽP. Krajské úřady a orgány integrované inspekce o každé provedené kontrole zpracovaly v rozsahu své kompetence informaci, kterou doručily ČIŽP. Jednotlivé výsledné zprávy o kontrolách zpracovaly oblastní inspektoráty ČIŽP a následně projednaly s provozovatelem. Po projednání tuto zprávu ČIŽP doručila MŽP a příslušnému krajskému úřadu.

Kontroly prokázaly, že subjekty obecně vyvíjejí snahu o zdokonalování systému řízení prevence závažných havárií. Přesto docházelo i v tomto roce k mimořádným událostem. Orgány integrované

inspekce a krajskými úřady bylo nadále kontrolováno, zda jsou v souladu bezpečnostní dokumentace a skutečný stav.

Výsledky této kontrolní činnosti lze vyhodnotit jako významné z hlediska pozitivního vlivu na životní prostředí předcházením vzniku havarijních událostí.

v roce 2013 bude v rámci kontrol PZH věnována zvýšená pozornost provozovatelům a provozům, které nakládají s hořlavými plyny.

Mimořádné události

Během roku 2012 došlo ke třem závažným haváriím ve smyslu zákona č. 59/2006 Sb.

Řadí se mezi ně požár objektu ve společnosti Slovácké strojírny, akciová společnost. Vyšetřující orgán ani ustanovená havarijní komise společnosti nestanovila příčinu ani okolnosti, které mohly požár vyvolat. V návaznosti na tuto havárii společnost kompletně přepracovala bezpečnostní dokumentaci, která je v procesu schvalování. Součástí této nové dokumentace jsou i četná opatření ke zvýšení bezpečnosti provozu. Ta budou předmětem kontroly plánované na rok 2013. KÚOK bylo zahájeno správní řízení o uložení nápravných opatření, mj. přepracování analýzy hodnocení rizika závažné havárie.

K dalšímu požáru došlo v objektu firmy TOMEGAS s.r.o., Provoz úložiště propan-butanu a plnárna lahví Branice u Milevska, kde kompletně vyhořela plnárna lahví. Havárii vyšetřovala Policie ČR, která řízení proti neznámému pachateli odložila.

Při výbuchu koksárenského plynu ve společnosti ArcelorMittal Ostrava a.s. došlo ke zranění několika osob. K 1.3.2013 Policie ČR tuto událost neuzavřela. Provozovatel zaslal Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje „Konečnou zprávu o vzniku a následcích závažné havárie“. Součástí této zprávy jsou opatření přijatá k zamezení tohoto typu havárie. Dne 1.3.2013 proběhla v areálu Arcelor Mittal Ostrava, a.s. společná kontrola Krajského úřadu Moravskoslezského kraje a ČIŽP za účelem ověření vhodnosti přijatých opatření a stavu jejich plnění. Krajský úřad MSK ve správním řízení mj. na základě poznatků z provedené kontroly vydá rozhodnutí o schválení závěrečné zprávy včetně navržených opatření. Další kontrola splnění stanovených opatření proběhne za účasti všech složek integrované inspekce a v termínu dle schváleného plánu kontrol na rok 2013.

Všechny havárie byly současně šetřeny Policií ČR. Ve všech případech bylo podáno hlášení o vzniku závažné havárie.

V jednom případě, Synthesia, a.s., došlo při provozní nehodě k úniku nitrózních plynů ze zásobníků. V zásobnících došlo k denitraci odpadní nitrární směsi doprovázené prudkým vývinem nitrózních plynů. Poté došlo k destrukci vík, na která je napojen odtah na absorpci a potrubí pro čerpání kyseliny z nitrace. Byla předložena „Zpráva vyšetřovací komise ze šetření příčin havárie“.

Případné porušení povinností stanovených integrovaným povolením, vydaným KÚ Pardubického kraje dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, provozování zařízení, ve kterém se udály 20. a 21. srpna 2012 provozní nehody, řeší ČIŽP, oddělení ochrany ovzduší.

Mezinárodní zkušenosti

Na mezinárodní úrovni pokračovala v roce 2012 přeshraniční spolupráce v oblasti prevence závažných havárií. Dne 20.3.2012 byla provedena za účasti zástupců ze SRN (Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie) společná inspekce v rámci zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií ve společnosti EPISPOL, a.s. v Ústí nad Labem v areálu Spolku pro chemickou a hutní výrobu, a.s. Dále se zástupce ČIŽP zúčastnil 8. zasedání česko – německé pracovní skupiny k realizaci „Úmluvy UNECE o průmyslových haváriích“, které se konalo ve dnech 11. – 12. září 2012 v německém Bayreuthu. Cílem setkání bylo vzájemné předání informací obou zainteresovaných stran, diskuse o přeshraniční spolupráci, jak na ministerské úrovni, tak rovněž v oblasti vzájemné spolupráce na kontrolní činnosti v subjektech nacházejících se v česko-saské příhraniční oblasti. Velká část jednání byla věnována rovněž novele evropské směrnice tzv. SEVESO III, která je již schválena Evropskou komisí a v dalším období bude probíhat její implementace do národních legislativ. V ČR se počítá s implementací směrnice nejpozději do poloviny roku 2015, přičemž ještě před tímto termínem musí být novelou implementován článek 30 směrnice SEVESO III týkající se nakládání s těžkými topnými oleji. Dále byl diskutován společný pohled obou jednajících stran na dotazy vznesené ke směrnici SEVESO III francouzskou stranou. V rámci jednání byla nalezena shoda na prospěšnosti společných inspekcí průmyslových závodů probíhajících na česko-saské straně již od roku 2007. V závěru zasedání byl prezentován zástupcem ČIŽP příspěvek věnovaný společným česko-německým inspekčním průmyslových podniků spadajících pod směrnici SEVESO v oblasti česko-saského příhraničí v období let 2011 a 2012.